

İklim değişikliği mali durumunuzu nasıl etkileyecek?

Gezeganimiz ısınıyor ve sadece beden sağlığını değil, cüzdanımızı da riske sokuyor.

2016 tarihe geçen en sıcak yıl olma yolunda devam ediyor ve bilim insanları küresel ısının [21. yüzyıldan önce](#) 4° derece artabileceğini söylüyorlar. İklim değişikliği hızlandıkça, şehirler deniz duvarları inşa ediyor, kuraklığın vurdu topraklar için yeni su kaynakları arıyor, ve hazırlık olarak [altyapılarını fırtınaya dayanıklı hale getiriyorlar](#). Rhode Island’aki Savvy Families Institute Direktörü David Stookey [“Climate-Proof Your Personal Finances”](#) (*Kişisel Mali Durumunuzu İklim Dayanıklı Yapın*) isimli yeni kitabında artan ısılardan etkileri arasında en çok çevre etkilerinin hissedildiği bugünlerde cüzdanlarımıza etkilerinin de aynı derecede endişe verici ve bunun çoğu zaman gözden kaçtığını ifade ediyor.

Stookey, “Fiziksel sorunlar Amerika’da nispeten az kişiyi etkileyecek. Çok daha fazla kişi bu sorunları maddi olarak yaşayacak. Fiziksel riskler, maddi risklerin yanında önemsiz kalıyor” açıklamasını yapıyor. En azından, [bu jenerasyon](#) için durum böyle.

Seçilmiş Başkan Donald Trump dahil, birçok kişi iklim değişikliği kavramına ve insan eliyle meydana gelmesine karşı çıkıyor ama [bilim insanlarının %90’ından fazlası](#) iklim değişikliğinin gerçek ve insan kaynaklı olduğu konusunda hemfikir.

İklim değişikliğinin hızı ve bizi nasıl etkileyeceği ve yavaşlatmak için [ne yapacağımız](#) tam olarak bilinmiyor, ama finansal olarak hazırlanmak için şimdiden önlem almaya başlayabiliriz.

1. Bütçenizi yeniden değerlendirin

Washington’daki araştırma düşünce kuruluşu [Brooking Institution’a göre](#), iklim değişikliği gıda, enerji ve su maliyetlerini hızla yükseltecek ve bilinçli tüketiciler ev bütçelerini buna göre hesaplamalı. 2100 yılında gelirlerin iklim değişikliğine bağlı olarak %36 oranında [azalması bekleniyor](#) ve ekonomik etkilerin ceremesini Y jenerasyonu çekecek.

Yükselen ısılardan, tarım bölgelerinde üst toprağın erozyonu ve değişken hava olaylarının 2050’ye kadar gıda maliyetlerini %3 ve %84 oranları arasında [artırması](#) bekleniyor. Kırmızı et ve diğer hayvansal gıdalar gibi kaynak-yoğun gıdaları azaltmaya ve maliyetleri düşük tutmak için sebzelerinizi yerel çiftçilerden satın almaya özen gösterin.

Eli kulağındaki su kıtlıkları önümüzdeki yıllarda doğal gaz ve hatta yenilenebilir maliyetlerini [etkileyebilir](#). Stookey’e göre, tüketiciler kışın ısıyı korumak ve yazın sıcak havadan korunmak için evlerine izolasyon yaptırmalı ve rüzgar gibi yenilenebilir enerjiye geçmelidir. Bu potansiyel maddi sorunlarla başa çıkmak için her yıl iklim değişikliğine bağlı olarak maliyetlerde belirli bir oranda artış öngören bir bütçe yapın. Stookey’in website’inde ortalama bir aile için [şablon örneği](#) bulabilirsiniz.

NextGen Climate isimli bir çevre örgütünün araştırmasına göre, 2015 yılında mezun olan 21 yaşındaki bir üniversite mezununun, iklim değişikliğine bağlı olarak, ömrü boyunca gelirinin 126,000 ABD doları azalması beklenirken, tüm jenerasyon için tahmin edilen kayıp 8.8

trilyon ABD doları. Bu kaybın nedenleri arasında, artmayan maaşlar ve iyi maaşlı işlerin olmaması ve muhtemel bir ekonomik durgunluğun da sayılabileceği birçok iklim değişikliğiyle bağlantılı ekonomik sıkıntılar bulunuyor.

2. Sigortanızı ona göre yaptırın

İklim değişikliği çevremizi değiştirdikçe, sağlık sigortası seçiminde birçok yeni konu ortaya çıkacak.

Isınan bir gezegenin yol açtığı polen sayısındaki büyük artış alerji ve astım hastaları için daha yüksek sağlık masrafları anlamına gelebilir. Stookey'nin araştırmasına göre, yakup otu poleni mevsimi artık 1995'e göre bir ay daha uzun sürüyor ve yakup otu hassasiyeti son dört yılda %15 oranında arttı. Tüm sigorta poliçeleri [alerji testi ve tedavisini kapsamıyor](#). Her ne kadar çok ender olarak ölümcül olsa bile, bu tıbbi durumun maliyetlerinin toplamı yüksek oluyor: [Stanford Medicine'e göre](#), alerji hastaları yılda 17 milyondan fazla kez doktora gitmiş ve astımın günümüzdeki kişi başı maliyeti 3,300 ABD doları. Stookey'e göre, yeni iklim modelleri şehir suyunda daha fazla patojen olmasına yol açabilir ve daha çok kişiyi bulaşıcı hastalık riskiyle karşı karşıya bırakabilir.

Tüketiciler aynı zamanda zihinsel hastalıkları kapsayan sağlık sigortalarını tercih etmek de isteyebilirler zira Amerika Psikologlar Birliği iklim değişikliğinin depresyon, endişe bozukluğu, post-travmatik stres bozukluğu, intihar ve bağımlılık gibi akıl sağlığı konularında da sabit bir artış öngörüyor.

3. İklim değişikliğinden etkilenmeyecek bir iş seçin.

Değişen havalar birçok sektörü derinden etkileyecek: Tarım kuraklık ve yüksek ısılardan zarar görecektir, ticari balıkçılık yükselen su seviyelerinden [olumsuz yönde etkilenecek](#). Isınma bazı sektörlerin küçülmesine yol açacakken, bazılarıysa sabit kalacak ve hatta ivme yakalayabilecek. Üniversite öğrencileri ve kısa süre sonra mezun olacaklar iklim değişikliğinden etkilenmeyecek kariyerler tercih etmek isteyebilir.

İnşaat sektörü, Miami şehrinin [sel önleme planları](#) ve New York şehrinin [Sandy Kasırgası sonrası inşa planları](#) gibi ([Nature dergisinde kısa süre önce yayınlanan bir araştırma](#), iklim değişikliğinin Sandy'nin şiddetini artırdığına değinmişti) deniz duvarları ve konut izolasyonları için yüzbinlerce kişiyi istihdam etmesi öngörülüyor. Emlak ve nakliyat sektörlerinin de insanların iklim değişikliği açısından daha güvenli şehirlere taşınmalarıyla beraber fırsatlarla karşılaşması bekleniyor. Trump kendisi bile [İrlanda'daki bir golf sahasının etrafına deniz duvarı inşa etme planlarında](#) iklim değişikliğinin varlığını kabul etti. Rüzgar ve güneş gibi yenilenebilir enerji sektörlerinin, hele devlet teşvikleri arttığı takdirde, yıllar içinde büyümesi bekleniyor.

4. Yatırımlarınızı ısınmaya dayanıklı yapmak

[İngiliz akademik dergi Nature](#)'ın 2015'de yaptırdığı bir araştırmaya göre, ekonominin genelinin iklim değişikliğinden olumsuz etkilenmesi beklenirken bazı sektörler ise ısınan bir iklimden olumlu yönde etkilenecek. Örneğin kahve yatırımcıları [şimdiden bunun faydalarını görmeye başladı](#) ve Stookey kitabında su şirketlerine yatırım yapan yatırım fonları, borsa

yatırım fonları ve yüksek riskli yatırım fonları satın alınmasını tavsiye ediyor. Stookey'e göre, temiz enerji, güneş enerjisi ve nükleer enerji de ısınan bir gezegende yapılacak akıllı yatırımlar.

5. Evinizi iklime dayanıklı yapmak

Sigorta sektörü tarafından fonlanan kâr amacı gütmeyen Insurance Information Center'a (*Sigorta Bilgi Merkezi*) göre, çoğu standart ev sigortası poliçesi [seli kapsamıyor](#). Çoğu kişi için konut yaptıkları en büyük yatırım ve tüketiciler bu yatırımlarını iklim değişikliğinden korumak için çok büyük özen göstermeliler, özellikle de bir sel bölgesinde yaşıyorlarsa. İnternet üzerinden [Federal Emergency Management Agency](#) (FEMA – *Federal Acil Yönetim Ajansı*) sitesinden evinizin sel bölgesinde olup olmadığını kontrol edin ve ona göre koruma önlemi alın. Tüketiciler işe sel sigortası olarak ve evlerindeki su tahliye sistemlerini iyileştirerek başlayabilirler. Evler sütunlar üzerine inşa edilebilir ya da su duvarlarıyla çevrelenebilir. Bazı evler, Katrina Kasırgası'ndan etkilenen [New Orleans'ın bazı bölgelerinde olduğu gibi](#), su seviyeleri yükseldiğinde su üzerinde yüzebilecek şekilde inşa ediliyor.

6. Taşınmayı düşünün

İklim değişikliğine karşı daha dayanıklı ya da daha hazırlıklı bir şehre taşınarak bu sorunların birçoğundan kurtulabilirsiniz. Stookey'e göre iklim değişikliğine en dayanıklı şehir diye bir şey yok zira şehirler kişisel ihtiyaçlara göre değişkenlik gösteriyor. Stookey'in İnternet sitesi suya erişim, sel ve diğer doğal afet riskleri ve iklim değişikliğiyle ilgili konular için ekonomik güvenlik ağları gibi [birçok iklime bağlı etkene dayanarak şehirleri derecelendiren](#) bir araç sunuyor. Yazılımcı Berst Sperling'e ait bir diğer araç ise şehirleri doğal afete karşı güvenli olma üzerinden [derecelendiriyor](#).

Stookey'e göre en önemli şey adaptasyon. Stookey durumu “Küresel ısınma etkilerinin yerel düzeyde etkiler olacağını düşünüyoruz. Bir şehir hiç etkilenmezken, komşu şehrin başı büyük dertte olabilir. İnsanların risklere karşı plan yapmaya başlamaları gerekiyor,” diye açıklıyor.